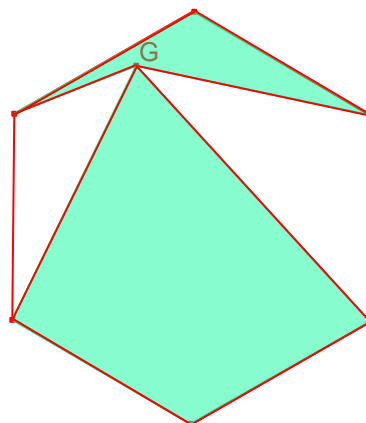

Problemes de Geometria per a l'ESO 319

3181.- Siga G un punt interior d'un hexàgon regular.
 Determineu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea de l'hexàgon regular.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = 1$

$$S_{ABCDEF} = 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} = \frac{3}{2}\sqrt{3}$$

Siga G el punt interior a l'hexàgon regular.

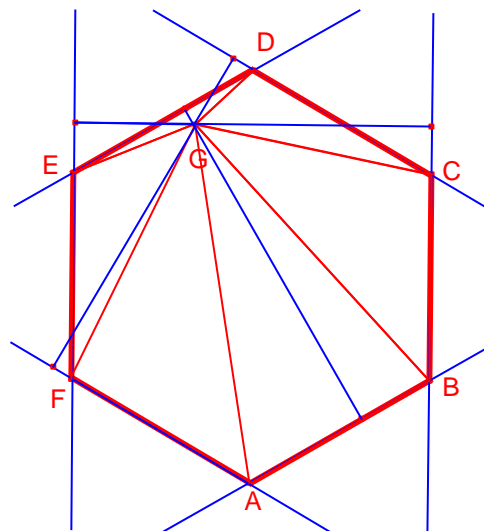
Unim el punt G amb els vèrtexs de l'hexàgon regular.

$$S_{ABG} + S_{DEG} = \frac{1}{2}\sqrt{3}$$

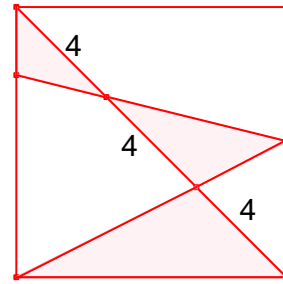
$$S_{CDG} + S_{AFG} = \frac{1}{2}\sqrt{3}$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S_{ABCDEF}} = \frac{\sqrt{3}}{\frac{3}{2}\sqrt{3}} = \frac{2}{3}$$

3182.- La diagonal d'un quadrat s'ha dividit en tres parts iguals de mesura 4. Calculeu l'àrea de la zona ombrejada.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$, $\overline{BD} = 12$

$$S_{ABCD} = \frac{1}{2} \cdot 12^2 = 72$$

Siguen L, M de la diagonals tal que $\overline{DL} = \overline{LM} = \overline{MB} = 4$.

Els triangles $\triangle DKL, \triangle BNL$ són semblants i de raó 1:2

Siga $\overline{DK} = a$

Aleshores, $\overline{BN} = 2a$

Els triangles $\triangle DAM, \triangle BNM$ són semblants i de raó 2:1

Aleshores, $\overline{AD} = 4a$

Aleshores, N és el punt mig del costat $\overline{BC}$

Siga $S_{DKL} = P$

$S_{BNL} = 4P$

$S_{LMN} = S_{MBN} = 2P$

$\overline{AK} = 3a$

$S_{AKL} = 3 \cdot S_{DKL} = 3P$

$S_{MLA} = S_{BMA} = S_{LDA} = 4P$

$S_{ABCD} = 2 \cdot S_{ABD} = 2 \cdot 12P = 24P$

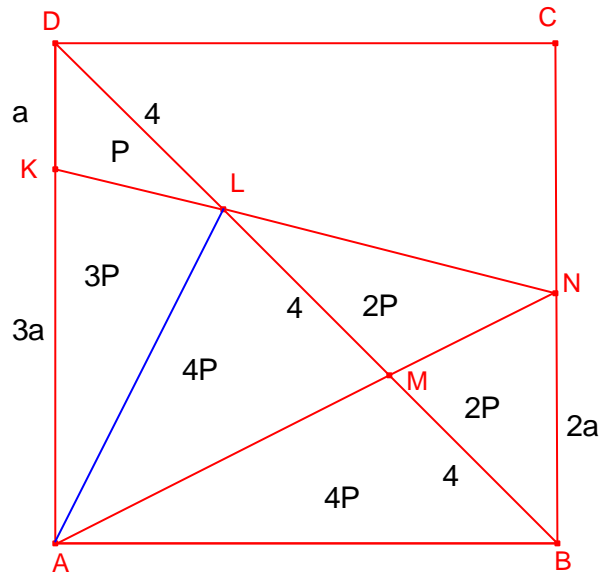
$S_{ombrejada} = 7P$

La proporció d'àrees és:

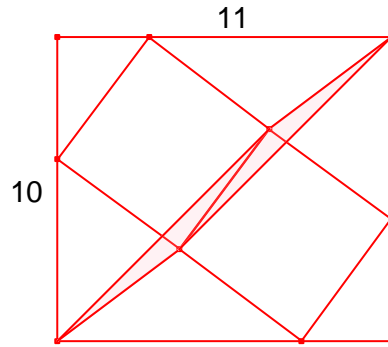
$$\frac{S_{ombrejada}}{S_{ABCD}} = \frac{7P}{24P} = \frac{7}{24}$$

L'àrea ombrejada és:

$$S_{ombrejada} = \frac{7}{24} \cdot 72 = 21$$

3183.- En un rectangle 11×10 s'han inscrit dos quadrats iguals.
 Calculeu l'àrea de la zona ombrejada.

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 11, \overline{AD} = 10$.

Siguen els quadrats $KLMN, MNPQ$ de costat $\overline{KL} = c$

Siguen $\overline{DP} = a, \overline{DQ} = b$

$\overline{AP} = \overline{CL} = 10 - a, \overline{CQ} = \overline{AK} = 11 - b$

Els triangles rectangles $\triangle PDQ, \triangle KAP$ són semblants i de raó 1:2

Aplicant el teorema de Tales:

$$10 - a = 2b$$

$$11 - b = 2a$$

Considerem els sistema:

$$\begin{cases} a + 2b = 10 \\ 2a + b = 11 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a = 4 \\ b = 3 \end{cases}$$

Resolent el sistema:

$$a = 4$$

$$b = 3$$

$$c = 5$$

Siga J la projecció de M sobre el costat $\overline{CD}$

Els triangles rectangles $\triangle PDQ, \triangle QJM$ són iguals.

Aleshores, $\overline{QJ} = 4, \overline{CJ} = 11 - (3 + 4) = 4$

Aleshores, els triangles rectangle $\triangle PDQ, \triangle CJM$ són iguals.

$$\overline{CM} = c = 5$$

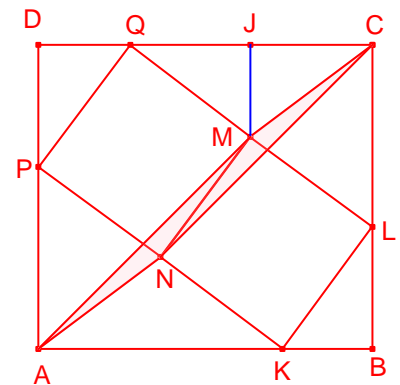
Siga $\angle JMQ = \alpha$

$$\angle CMN = 270^\circ - 2\alpha$$

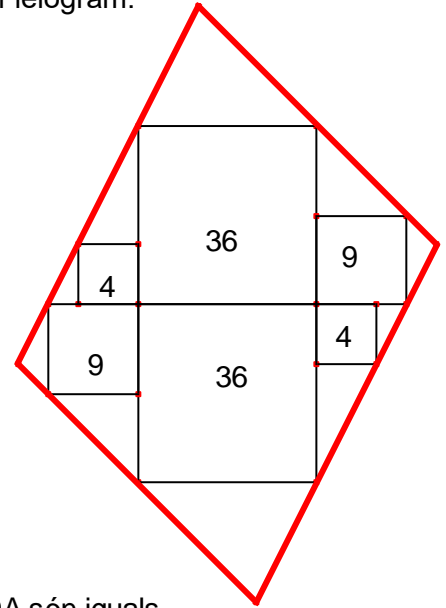
L'àrea ombrejada és:

$$S_{ANCM} = 2 \cdot S_{NMC} = 2 \cdot \frac{1}{2} 5^2 \cdot \sin(270^\circ - 2\alpha) = -25 \cdot \cos 2\alpha = -25(2 \cdot \cos^2 \alpha - 1)$$

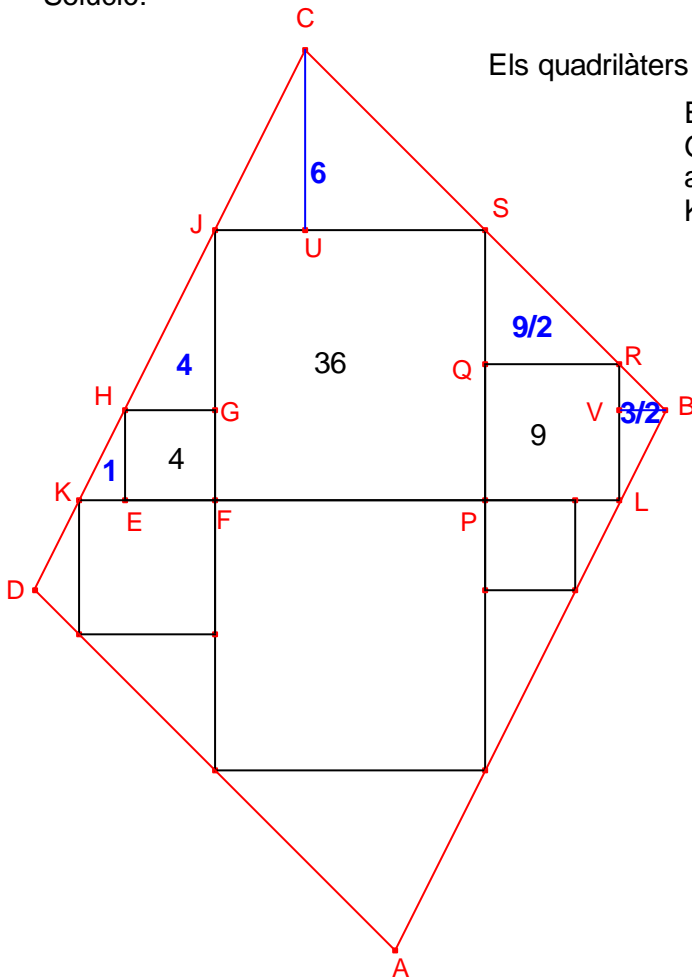
$$S_{ANCM} = 2 \cdot S_{NMC} = -25 \left(2 \left(\frac{3}{5} \right)^2 - 1 \right) = 7$$

3184.- Sis quadrats d'árees 4, 36, 9 tenen circumscribit un paral·lelogram.
 Calculeu l'àrea del paral·lelogram.

Solució:

Els quadrilàters KLBC, LKDA són iguals

$$EF=EH=FG=2$$

$$GJ=4$$

aleshores,

$$KE=1$$

$$PL=PQ=LR=3$$

$$QS=3$$

$$JU=a, CU=2a, US=2a$$

Aleshores,

$$JU=2, CU=4$$

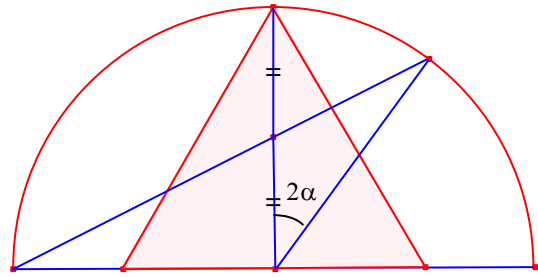
$$RV=b, VB=b, VL=3b$$

Aleshores,

$$VB=1$$

$$[ABCD]=2 \cdot 72=144$$

3185.- En una semicircumferència s'ha dibuixat un triangle equilàter. L'altura del triangle equilàter s'ha dividit en dues parts iguals. Calculeu $\sin \alpha + \cos \alpha$

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OA} = 1$

Siga el triangle equilàter $\triangle DEF$ de costat $c = \overline{DE} = \frac{2\sqrt{3}}{3}$

Siga M el punt mig de l'altura $\overline{OF}$

Siga $2\alpha = \angle COF$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle AOM$:

$$\overline{AM} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

Aplicant la potència del punt M respecte de la circumferència de centre O i radi R :

$$\overline{AM} \cdot \overline{CM} = \overline{MF} \cdot (2R - \overline{MF})$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \overline{CM} = \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{2} = \frac{3}{4}$$

$$\overline{CM} = \frac{3\sqrt{3}}{10}$$

$$\overline{AC} = \frac{4\sqrt{3}}{5}$$

La recta OC talla la circumferència en el punt K .

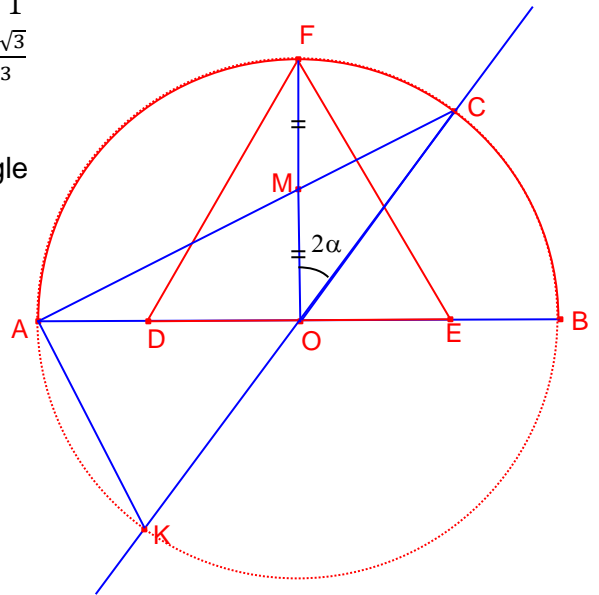
$$\angle KAC = 90^\circ$$

$$\angle AKC = \frac{90^\circ + 2\alpha}{2} = 45^\circ + \alpha$$

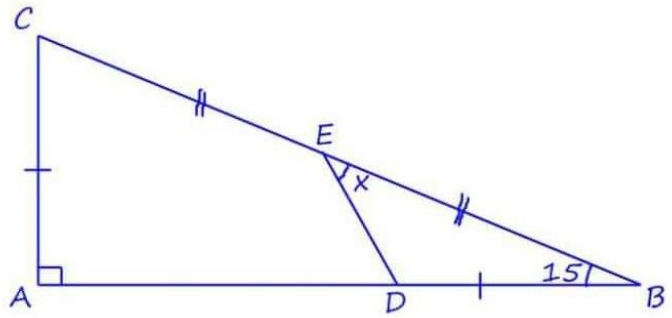
$$\sin(45^\circ + \alpha) = \frac{\frac{4\sqrt{3}}{5}}{2} = \frac{2\sqrt{3}}{5}$$

$$\sin(45^\circ + \alpha) = \sin 45^\circ \cdot \cos \alpha + \cos 45^\circ \cdot \sin \alpha = \frac{2\sqrt{3}}{5}$$

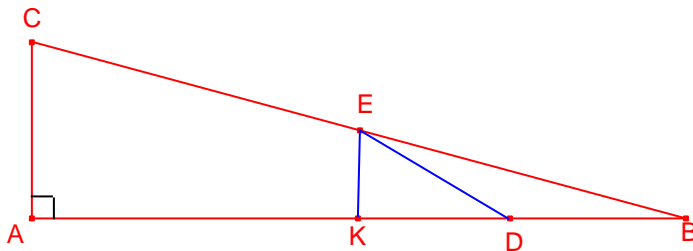
$$\sin \alpha + \cos \alpha = \sqrt{2} \cdot \frac{2\sqrt{3}}{5} = \frac{2\sqrt{6}}{5}$$

3186.- En la figura, calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $A = 90^\circ$, $B = 15^\circ$
 Siguen els punts D, E dels costats $\overline{AB}, \overline{BC}$, respectivament tal que
 $\overline{BD} = \overline{AC} = x$, $\overline{CE} = \overline{BE} = y$

Siga K la projecció de E sobre el costat $\overline{AB}$

Els triangles $\triangle ABC, \triangle KBE$ són semblants i de raó 2:1
 Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{AK} = \overline{BK} = z, \overline{EK} = \frac{1}{2}x$$

$$\frac{x}{2z} = \tan 15^\circ = 2 - \sqrt{3}$$

$$2z = (2 + \sqrt{3})x$$

$$\overline{DK} = z - x = \frac{2 + \sqrt{3}}{2}x - x = \frac{\sqrt{3}}{2}x$$

Aleshores, $\angle KED = 60^\circ$

$\angle KEB = 75^\circ$

Aleshores, $x = \angle DEB = 75^\circ - 60^\circ = 15^\circ$

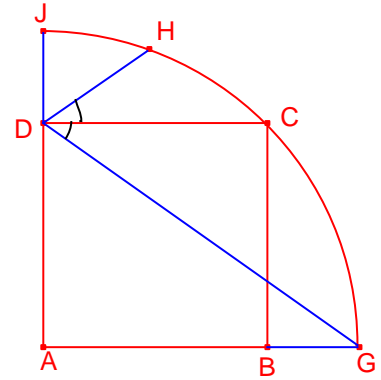
3187.- Siga el quadrat $ABCD$ inscrit en el quadrant circular.

Siga $\angle HDC = \angle CDG$

Calculeu

$$\frac{\overline{DG}}{\overline{DH}}$$

$$\frac{\overline{DG}}{\overline{DH}}$$

Solució:

Siga la circumferència de centre A i radi $\overline{AG} = 1$

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABC$:

$$c = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

rectangle $\triangle DAG$:

$$\overline{DG} = \frac{\sqrt{6}}{2}$$

Siga el quadrat $ADC'B'$.

Els triangles rectangles $\triangle CDJ$, $\triangle C'DJ$ són iguals.

$\angle EDC' = \angle CDG$ són iguals. Aleshores:

Els triangles $\triangle DCH$, $\triangle C'DE$ són iguals.

Aleshores:

$$\overline{DE} = \overline{DH}$$

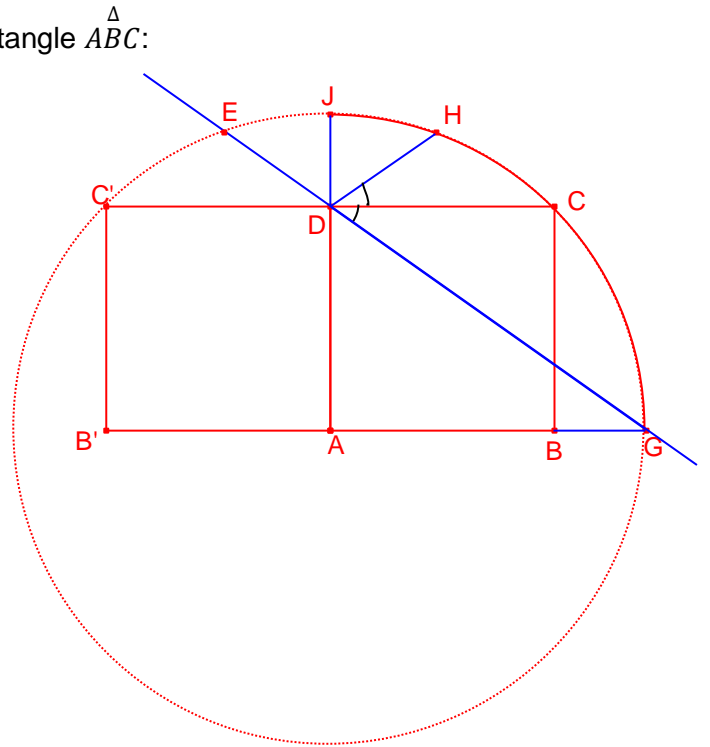
Aplicant la potència del punt D respecte de la circumferència:

$$\overline{DE} \cdot \overline{DG} = \overline{DC} \cdot \overline{DC'}$$

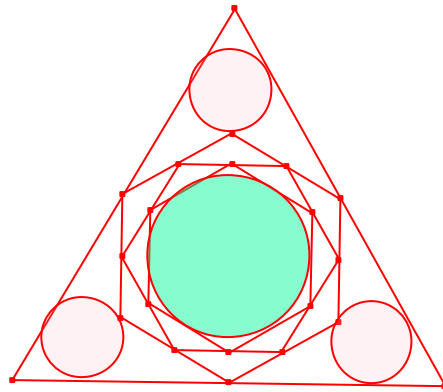
$$\overline{DH} \cdot \frac{\sqrt{6}}{2} = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\overline{DH} = \frac{\sqrt{6}}{6}$$

$$\frac{\overline{DG}}{\overline{DH}} = \frac{\frac{\sqrt{6}}{2}}{\frac{\sqrt{6}}{6}} = 3$$

3188.- En la figura, hi ha quatre cercles i tres hexàgons regulars dins d'un triangle equilàter. Calculeu la proporció de les àrees rosa i verda.

Solució:

Siga el triangle equilàter ABC de centre O i costat $\overline{AB} = 1$

Siga la circumferència verda de centre O i radi $\overline{OT} = R$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PF} = r$

Siga M el punt mig del costat $\overline{BC}$

$\overline{OM} = \overline{OF} = a$

Aleshores, $\overline{AF} = a$

$$3a = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$a = \frac{\sqrt{3}}{6}$$

$$r = \frac{1}{3}a$$

$$\overline{NJ} = \sqrt{3} \cdot a$$

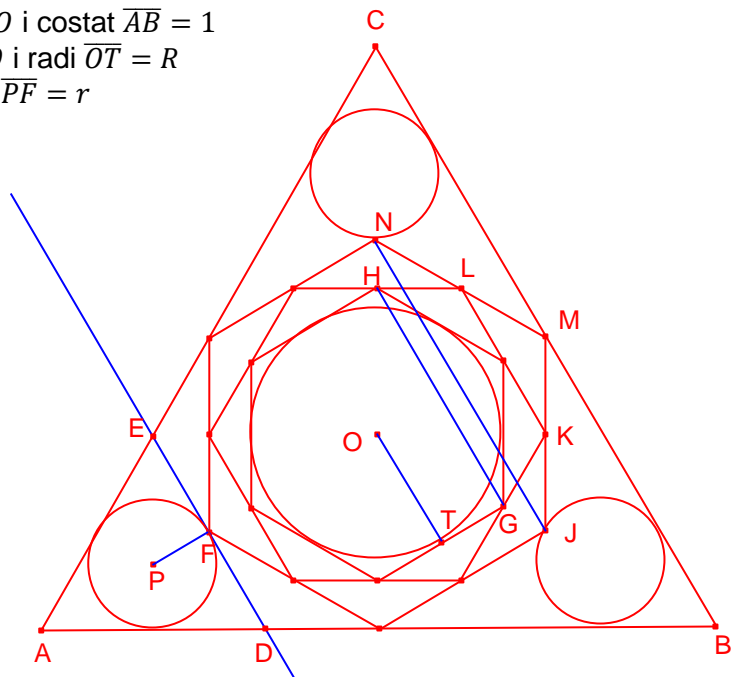
$$\overline{LK} = \frac{1}{2}\overline{NJ} = \frac{\sqrt{3}}{2}a$$

$$\overline{GH} = \frac{3}{2}\overline{LK} = \frac{3\sqrt{3}}{4}a$$

$$R = \overline{OT} = \frac{1}{2}\overline{GH} = \frac{3\sqrt{3}}{8}a$$

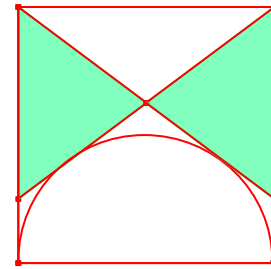
La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{rosa}}{S_{verda}} = \frac{3 \cdot \pi r^2}{\pi R^2} = \frac{3 \cdot \left(\frac{1}{3}a\right)^2}{\left(\frac{3\sqrt{3}}{8}a\right)^2} = \frac{64}{81}$$

3189.- Sobre un costat d'un quadrat com diàmetre s'ha dibuixat una semicircumferència
 Pels altres dos vèrtexs del quadrat s'ha dibuixat dues tangents a la semicircumferència.
 Determineu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del quadrat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga el triangle isòsceles $\triangle DEF$

Siga $\overline{DE} = x$

Siga M el punt mig del segment $\overline{DE}$.

$$\overline{MF} = \frac{1}{2}$$

Siga T el punt de tangència de la recta CE i la semicircumferència.

$$\overline{CT} = \overline{CD} = 1, \overline{ET} = \overline{EA} = 1 - x$$

$$\overline{CE} = 2 - x$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle CDE$:

$$(2 - x)^2 = 1 + x^2$$

Resolent l'equació:

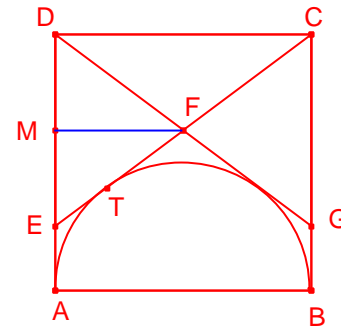
$$x = \frac{3}{4}$$

L'àrea ombrejada és:

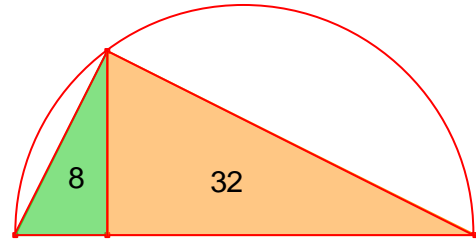
$$S_{\text{ombrejada}} = 2 \cdot S_{DEF} = x \cdot \frac{1}{2} = \frac{3}{8}$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{ABCD}} = \frac{3}{8}$$

3190.- En una semicircumferència s'han dibuixat dos triangles rectangles d'àrees 8 i 32. Determineu l'àrea del semicercle.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AD}$

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle CBD$ són semblants.

La raó de proporcionalitat és igual a l'arrel quadrat de la proporció de les àrees:

La raó és 1:2

Siga $\overline{AB} = a$

Aleshores, $\overline{BC} = 2a, \overline{BD} = 4a$

$\overline{AD} = 5a$

L'àrea del triangle $\triangle ABC$ és 8:

$$a^2 = 8$$

L'àrea del semicercle és:

$$S_o = \frac{1}{2}\pi \left(\frac{5a}{2}\right)^2 = \frac{25}{8}\pi \cdot a^2 = 25\pi$$

